

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
r é s z í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.III.20.376/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella előadó bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:

ügyintéző: dr. Kovács Eszter ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:

Dr. Varga István ügyvéd

A per tárgya: személyiségvédelmi igény érvényesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.385/2020/9-II.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Budapest Környéki Törvényszék 3.P.20.108/2018/51.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős részítéletet a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.800 (ötvenezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 70.000 (hetvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok több esetben eljártak a felperes félkenti részvételével folyt ügyekben.

[2] I. A felperes és házastársa házasságát a Budai Központi Kerületi Bíróság 6.P.XXII.31.145/2011/127. számú, 2014. június 3-án kelt ítéletével felbontotta. A felek közös kiskorú gyermekeit az édesanyjánál helyezte el, szabályozta az édesapjukkal való kapcsolattartásukat, egyben a felperest gyermektartásdíj fizetésére kötelezte, megállapítva ez utóbbi rendelkezés előzetes végrehajthatóságát. A perben a felperes ítélet kijavítása, kiegészítése iránti kérelmét 2014. június 16-án meghozott 129. számú végzésével elutasította. Ugyancsak elutasította – 134-I. számú végzésével – a végrehajtás felfüggesztése iránt előterjesztett kérelmét.

[3] Ez utóbbi határozatot az alperes mint másodfokú bíróság 50.Pkf.638.432/2014/4. számú végzésével 2015. január 6-án helybenhagyta. Ugyanezen ügyben hozott 50.Pf.637.887/2014/7. számú ítéletével a felperes házastársának csatlakozó fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította, míg az elsőfokú ítélet felperes által megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[4] A felperes házastársa a jogerős ítélet alapján a gyermektartásdíj hátralék végrehajtását kezdeményezte. A Budai Központi Kerületi Bíróság 0102.3/A.Vh.2309/2014/16-I. számú végzésével a felperes 2014. december 26-án kelt végrehajtási lap visszavonása és végrehajtás megszüntetése iránti kérelmét, valamint 16-II. sorszámú, 2014. december 29-i végrehajtási kifogását 2015. március 2-án elutasította. Majd 2015. március 18-án – 19. sorszámú végzésével – engedélyezte a felperes számára a gépkocsi árverésig történt használatát, amelynek forgalomba történő visszahelyezéséről a végrehajtó 2015. január 14-én rendelkezett, mert az adós felperes ekkor fizette meg tartozásának első részletét.

[5] II. A felperes 2015. május 6-án nyújtott be keresetlevelet a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon volt házastársa ellen szülői felügyeleti jog rendezése iránt. Egyidejűleg ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is előterjesztett, amit a bíróság 10.P.21.796/2015/6. sorszámú, 2015. június 19-én kelt végzésével elutasított. Az elsőfokú végzést jelen per

alperese 50.Pkf.637.027/2015/5. számú végzésével 2015. november 5-én helybenhagyta, illeték megfizetésére kötelezve a felperest.

[6] Az elsőfokú bíróság 2015. október 2-án a peres felek közös kérelmére az eljárás szünetelését állapította meg, mivel bírósági közvetítést kívántak igénybe venni.

[7] A per tárgyalása 2016. február 22-én a felperes kérelmére folytatódott 5.P.20.772/2016. számon. 2016. szeptember 30-án a felperes ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő a tartásdíjfizetési kötelezettség megszüntetése, illetőleg mérséklése iránt, amit az elsőfokú bíróság 2016. november 28-án – az ellenérdekű fél nyilatkozatát követően – 14-I. sorszámu végzésével elutasított. Jelen per alperese 2017. március 14-én kelt 50.Pkf.630.229/2017/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta és a felperest illetékfizetésre kötelezte. Az elsőfokú bíróság 2017. szeptember 28-án 47. sorszámu ítéletével a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította, egyben a felperest eljárási illetékben marasztalta. Az alperes bíróság – amely a felperes fellebbezése folytán járt el – 2018. március 13-án kihirdetett 50.Pf.638.670/2017/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta és a felperest fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

[8] III. A felperes 2017. szeptember 20-án betekintett a Fővárosi Törvényszéken 4.P.21.391/2017. számon folyó per irataiba és észlelte, hogy köztük fellelhető egy, a személyes adatait tartalmazó szakvélemény. Kérte ennek megsemmisítését és büntető feljelentés megtételét.

[9] IV. A felperes a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.31.136/2017. számú perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal gyámügyben hozott határozatának felülvizsgálatát kezdeményezte. A 2017. november 10-én tartott tárgyalásról a bíróság a nyilvánosságot kizárta perben nem álló személy minősített adatainak védelme, illetve

banktitoknak minősülő bizonyítékok titokban tartása érdekében.

[10] V. A felperes Budapest Főváros Kormányhivatala és társai alperesek ellen személyhez fűződő jogainak megsértésére hivatkozva indított pert az alperes előtt 68.P.24.979/2017. számon, amelyben a bíróság a keresetlevél hiányosságainak pótlására hívta fel. A végzés a felperes címéről „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, ezért a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 99. § (2) bekezdése alapján állapította meg a kézbesítés időpontját. Mivel a felperes a megjelölt hiányokat nem pótolta, a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította. Utóbb – 2018. július 16-án – 5. számú végzésével a felperes kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmét is elutasította.

[11] VI. A felperes 2018. január 18-án Budapest III. kerület Óbuda-Békásmegyer jegyzője ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított pert. Mivel a keresetlevél hiányainak pótlására felhívó végzés a felperes lakcíméről „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, azt a bíróság – a hiányok pótlásának elmulasztása miatt – idézés kibocsátása nélkül elutasította. 2019. szeptember 24-én kelt végzésével azonban a felperes kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmének helyt adott.

[12] VII. A felperes a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon a Heves Megyei Kormányhivatal előtt folyt gyámhatósági ügy kapcsán közigazgatási jogvita tárgyában indított pert. A 2019. október 8-i tárgyaláson a bíróság többször figyelmeztette, hogy az ellenérdekű fél képviselőjének felszólalásait ne szakítsa félbe. Az ítélet kihirdetését követően, a szóbeli indokolást megelőzően a felperes a tárgyalótermet elhagyta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[13] A felperes a 2017. december 28-án előterjesztett keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt 6.P.XXII.31.145/2011. számon folyt perben és az annak nyomán indult végrehajtási eljárásban megsértette a tisztességes eljáráshoz és az eljárás időszerű befejezéséhez fűződő jogát, valamint emberi méltóságát. Kérte a további jogsértéstől való eltiltását és magánlevélben történő bocsánatkérésre kötelezését. Részletezte, hogy – véleménye szerint – az eljáró bíróságok mely eljárási cselekményekkel késedelmeskedtek, határozataik közül melyek tévesek, indokolásuk mennyiben okszerűtlen, vagy nem teljeskörű, illetve melyek tényállása hiányos.

[14] A 2018. május 30-án tartott tárgyaláson (10. számú jegyzőkönyv) kérte azt is megállapítani, hogy az alperes a hivatkozott eljárásban 16-I. számú végzésének indokolásával megsértette az egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát.

[15] 15/F/1. számú előkészítő iratában keresetét kiterjesztette annak megállapítására, hogy a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt P.21.796/2015. és P.20.772/2016. számon folyt eljárásokban az első- és másodfokú bíróságok egyaránt megsértették a tisztességes eljáráshoz, valamint a per időszerű befejezéséhez fűződő jogát, egyben emberi méltóságát.

[16] 21. sorszámú beadványában kérte megállapítani, hogy az alperes jogtalanul avatkozott be családi, illetőleg magánéletébe, megsértette a kapcsolattartáshoz fűződő jogát, valamint a becsületét és a jóhírnevét sértő tényállításokat tett a Budai Központi Kerületi Bíróságon folyamatban volt 6.P.XXII.31.145/2011. számú perben.

[17] 25. számú keresetmódosításában 1.200.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest az általa korábban hivatkozott jogsértések miatt és az eljáró bíróság további határozatait sorolta fel a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét állítva.

[18] 39. sorszámon a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon P.20.772/2016. számon indult per

kapcsán kérte megállapítani, az alperes megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát azzal, hogy kérelme ellenére nem a Pp. 119. § (5) bekezdése szerinti eljárást követte, az iratokat a részére nem elektronikus formában kézbesítette. Kérelme kiterjedt annak megállapítására is, hogy az alperes megsértette a tárgyalás nyilvánosságához fűződő személyiségi jogát a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 1.K.31.136/2017. számon folyt eljárásban azzal, hogy a 2017. november 10-én tartott tárgyalásról a nyilvánosságot kizárta.

[19] A 2019. július 3-án tartott tárgyaláson (40. számú jegyzőkönyv) keresetét ismét kiegészítette és a magántulajdonhoz fűződő joga megsértésének megállapítását kérte arra hivatkozva, hogy a tartásdíj leszállítása, illetve csökkentése iránt előterjesztett kérelme elbírálása során az alperes ugyancsak jogellenesen járt el.

[20] 46. sorszámú beadványában keresetét felemelte és az alperest 280.800 forintban és járulékaiban is kérte marasztalni, mert – véleménye szerint – a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a P.20.772/2016. számú perben végzéseivel a kérelmeit tisztességtelenül bírálta el, az illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezéseivel neki kárt okozott. Kérte megállapítani, hogy az alperes megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő személyiségi jogát a 68.P.24.979/2017. számú perben, mert a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmének nem adott helyt, a pert megszüntette. Megállapítási keresetet terjesztett elő az eljárás időszerű befejeződéséhez fűződő jogának megsértését állítva amiatt, hogy az alperes a 62.P.20.057/2018. számú eljárásban a 2018. május 10-én kelt kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelméről csak 2019. szeptember 24-én döntött. Ugyancsak igényelte a személyes adatokhoz és a magántitok védelméhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását, mivel 2017. szeptember 20-i kérelmét az alperes a 4.P.21.391/2017. számon folyó perben a mai napig nem bírálta el. Álláspontja szerint az alperes megsértette az emberi méltóságát és a személyes szabadságát egyaránt, amikor hagyta, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 41.K.32.075/2019. számon folyó per tárgyalásán az ellenérdekű fél képviselője kioktassa és megtiltotta, hogy a tárgyalótermet elhagyja. Csatolta az e kérelmeivel kapcsolatosan rendelkezésére álló iratait és egy adathordozót, amelyen a tárgyalótermekben készült hangfelvételek hallhatók. Ezen felül további iratok beszerzését és tanúk meghallgatását indítványozta.

[21] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, azt jogalapjában és összecszerúségében is vitatta. Kifejtette, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság 6.P.XXII.31.145/2011/16-I. számú végzése esetében az ideiglenes intézkedés meghozatalának törvényi feltételei nem álltak fenn. Hivatkozott a követelés elévülésére is. E per kapcsán – véleménye szerint – a felperes valójában az eljáró bírósági döntések felülvizsgálatát kéri, amelyre a Pp. 2. §-a alapján indított eljárás nem alkalmas. Kiemelte, igényérvényesítése az adott per jogorvoslati eljárására tartozik, mert a személyiségi jogi per nem szolgálhat általános, vagy különös jogorvoslati fórumként. Utalt arra, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint az esetleges eljárási szabálysértések, a téves jogértelmezés önmagában személyiségi jogsértés megállapítására nem ad alapot. Megjegyezte, ha az eljárási szabálysértést a fél

személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt követték el, akkor is legfeljebb az emberi méltóság megsértésének, a hátrányos megkülönböztetésnek a megállapítására van lehetőség, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható. Hangsúlyozta, a döntés jogszerűsége ugyancsak nem vizsgálható egy jogerősen befejezett eljárásban. Az eljárás ésszerű időn belüli befejezésének megsértésére történt felperesi hivatkozást illetően rámutatott, az csak a teljes pertartam figyelembevételével történhet. Álláspontja az volt, hogy a megjelölt eljárások e törvényi követelményt nem sértették. Utalt a felperes mulasztásaira.

Az első- és másodfokú ítélet

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában részletesen ismertette a felperes kereseti kérelmeit, azok módosításait és indokolásukat a 46. sorszámú előterjesztett kivételével. Kifejtette, a Pp. 2. §-a alapján a felperes sérelemdíjra, illetőleg kártérítésre tarthatna igényt az állított jogsértések megállapítása esetén, ennek azonban további feltétele, hogy azok az alapügy jogorvoslati eljárásában ne legyenek elháríthatók. Rámutatott, a perek ésszerű időn belüli befejezése kapcsán a bíróság azt vizsgálhatja, hogy a per teljes tartama meghaladta-e az ésszerű pertartamot, önmagukban az egyes eljárási cselekmények e jog megsértésének megállapítására nem adnak alapot. Lényegesnek tartotta, hogy a jogsérelem megítélésekor figyelemmel kell lenni az eset összes körülményére, az érvényesített kereseti kérelmekre, a tényállások összetettségére, a bizonyítási cselekményekre és a felek per befejezését késleltető cselekményeire. Mivel a kereseti kérelem alapját képező ügyek pertartama nem haladta meg a nemzetközi joggyakorlat által elfogadott 5 évet, a pertartam elhúzódásának további vizsgálatára nem látott lehetőséget. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértésére alapított kereseti kérelmeket illetően véleménye az volt, hogy jelen eljárásban nincs mód vizsgálni az eljárások jogszerűségét, az alapügyben eljáró bíróságok bizonyítékértékelését, a nyilvánosság kizárásáról való döntést, a jegyzőkönyvezést. Megítélése szerint a felperes által e körben előadottak a jogorvoslati eljárásokban voltak értékelhetők. Hangsúlyozta, a bírói döntések megalapozottsága nem lehet vizsgálat tárgya. Mindezeket értékelve – személyiségi jogsértés hiányában – a sérelemdíjra és a kártérítésre irányuló igényt is alaptalannak találta.

[23] A másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a tisztességes eljáráshoz, valamint az eljárás időszerű befejezéséhez fűződő jog megsértése tárgyában előterjesztett kereseti kérelmek tekintetében – a 46. számú – keresetkiegészítésben foglalt kereseti kérelmeket kivéve – helybenhagyta. Ezt meghaladóan – a perköltségre is kiterjedően – az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint az, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében szerkezetileg elkülönülten nem állapított meg tényállást, önmagában nem ad okot annak hatályon kívül helyezésére, mert a felperes több alkalommal kiegészített keresetének ismertetéséből az következtethető. Mivel azonban az elsőfokú ítélet nem tartalmazza a 46. sorszámú keresetkiegészítésben foglalt kereseti kérelmeket, azt pusztán összecszerűen tünteti fel, a másodfokú bíróság érdemben csak a bontóperrel (I.), a szülői felügyeleti jog rendezése iránti eljárással (II.), valamint a közigazgatási perrel (IV.) összefüggésben végezte el a tisztességes eljáráshoz és az eljárás időszerű befejezéséhez fűződő jog hivatkozott megsértésének vizsgálatát, részítéletet hozva. Kifejtette, a Pp. 2. § (1) bekezdése három igazságszolgáltatási alapelvet rögzít: a felek jogát a jogviták elbírálásához, a tisztességes

eljáráshoz és a jogviták észszerű időn belül történő befejezéséhez. Kiemelte, a tisztességes eljáráshoz való jog az anyagi igazság érvényesülését hivatott szolgálni, az viszont, hogy a bíróság döntése igazságos, vagy igazságtalan, nem hozható összefüggésbe e jog sérelmével. Ebből arra következtetett, hogy nem sérül a tisztességes eljárás joga olyan esetekben, amikor a bíróság e követelménynek eleget téve döntésében helytelen következtetésre jut, ahogy pusztán eljárásjogi hibák, határidő mulasztások kapcsán sem. Rámutatott, az érdemi döntések, egyes bírói intézkedések jogszerűsége ezen az alapon nem kérdőjelezhető meg, ha az érintett jogorvoslati joga nem sérült, annak igénybevételére lehetősége volt. Úgy ítélte meg, hogy a bontóperrel, a szülői felügyeleti joggal kapcsolatos eljárással, valamint a közigazgatási perrel összefüggésben a felperes olyan eljárási cselekményeket kifogásolt, amelyek sem önmagukban, sem összességükben nem alkalmasak a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértésének megállapítására. Egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével az eljárás észszerű időn belül

történő befejezéséhez fűződő jog sérelmét illetően is. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy önmagában az 5 éves pertartam megtartása nem zárja ki e jogsértés megvalósulását. Lényeges körülménynek tartotta, hogy a felperes kizárólag egyes eljárási cselekmények vonatkozásában kérte megállapítani a bíróság késedelmes eljárását, azt azonban nem fejtette ki, ezek mennyiben késleltették az ügy érdemi befejezését. A bontópert illetően a felperes kérelmét kizárólag a végrehajtási eljárás tekintetében tartotta értelmezhetőnek. Mivel pedig fellebbezését a bíróság elutasította, megállapította, hogy az esetleges intézkedési késedelem – a folyamatos fizetési kötelezettségre is tekintettel – az eljárás időszerű befejezéséhez fűződő jogának a sérelmét nem eredményezhette. A szülői felügyeleti jog tárgyában folyamatban volt eljárás kapcsán kiemelte, a felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy az ügy átlagon felül összetett. Az egyes bírói intézkedések időpontját vizsgálva azt az álláspontot foglalta el, hogy azok az ügy érdemi befejezését a bíróság hibájából nem késleltették. Csak a másodfokú bíróság 2017. január 5-i döntését találta olyannak, amelynek esetében nem teljesült a soron kívüli eljárás követelménye, ami azonban a per befejezésére nem volt kihatással. A megismételt eljárásra előírta a tényállás feltárását a felperes személyiségi jogi keresetei és a 46. sorszámú keresetkiegészítés vonatkozásában, továbbá az azokról való döntés meghozatalát, és a bíróság jogi álláspontjának, indokainak kifejtését.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet – tartalma szerint – annak részbeni, az elsőfokú ítéletet helybenhagyó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése és elsődlegesen az ezekkel elbírált elsőfokú ítéleti részek részbeni megváltoztatásával a tisztességes eljáráshoz, valamint az eljárások időszerű befejezéséhez fűződő joga megsértésének megállapítása, másodlagosan az erre irányuló kereseti kérelmet elutasító rendelkezések hatályon kívül helyezése, egyben az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog állított megsértése kapcsán "strassbourgi" és alkotmánybírói határozatokra utalt, valamint megemlítette "az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló törvény" 6. cikk (1) bekezdését. Állította, a perbeli tényállást megvizsgálva a pártatlanság látszata is megkérdőjeleződik, ezért az ítélet Alaptörvénybe ütköző. Hét pontban megismételte az érintett alapügyek keresetben hivatkozott hibáit. Véleménye szerint a másodfokú bíróság

mindezeket figyelmen kívül hagyta, a kereseti kérelem ismertetésekor sem szerepeltette, ezen felül nem rögzítette mindazon tényeket, amelyeket illetően sérelmezte, hogy a bíróság azokat bizonyítás lefolytatása nélkül állapította meg ítéletében. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését, mert nem rögzíti, hogy e tényállításokat miért nem találta bizonyítottnak. Erre tekintettel a Kúriától kérte a releváns tények felsorolását, a Pp. 163. § (1) bekezdése alapján állításainak valósként történő elfogadását, illetve a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékelését, a tisztességes eljárás megsértésének megállapítását. Külön kiemelte a bizonyítékként csatolt hangfelvételeket, amelyeket sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem értékelt. Véleménye az volt, a fegyveregyenlőség elvének megsértése tekintetében sem merítették ki az eljáró bíróságok a kereseti kérelmet. Hangsúlyozta, e körben sem rögzítették az általa hivatkozott tényállításokat és nem állapították meg, azok miért nem alapozzák meg ezen elv megsértését. Az eljárás észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő jog megsértésére való utalása kapcsán – álláspontja szerint – szintén elmulasztotta a bíróság az ügy összes körülményét értékelni. Továbbra is állította, azon túl, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelmről nem döntött soron kívül az alperes, a kérelmeit sem olvasta el és a másik félnek sem adta ki. Az elsőfokú bíróság felsorolt mulasztásaival összefüggésben a másodfokú bírósággal fennálló „szándékközösségre” utalt. Kiemelte, a másodfokú bíróság „több hónapos halogatás után is” tényállás megállapítása és indokolás nélkül hagyta helyben az elsőfokú ítéletet úgy, hogy egyes kereseti kérelmekről egyáltalán nem döntött. Emiatt kérte értékelni, hogy egy jogerősen csak egy éven túl elbírált ideiglenes intézkedésnek már nincs jelentősége, az okafogyottá válik; a végrehajtás felfüggesztéséről „látszatként” hozott a bíróság annak megkétszerezése miatt; a 8 napos határidőt a hatóság sokszorosan, felróhatóan túllépte, emiatt nem tudta a gépjárművét használni. Az említett eljárási hibák alapján irrelevánsnak tartotta a perek szokásos 5 éves időtartamára való utalást.

[25] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős részítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseinek hatályában fenntartására irányult. Indokolásában kifejtette, az valamennyi, a felperes által hiányolt állítást rögzített, azokat az első- és másodfokú bíróság megvizsgálta, ennek alapján jutott arra a következtetésre, hogy a kifogásolt eljárási cselekmények sem önmagukban, sem összességükben nem alkalmasak a tisztességes eljárásához fűződő jog megsértésének megállapítására. A Pp. 163. § (1) bekezdésének és 206. § (1) bekezdésének megsértésére történt hivatkozás kapcsán hangsúlyozta, a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján dönt, bizonyítás felvételének, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésnek nincs helye. Erre csak kirívóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes mérlegelés esetén van mód, a perben azonban ilyen nem történt. Érvelése szerint a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését sem. Ezzel összefüggésben rámutatott, az Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB határozata értelmében az indokolt bírói döntéshez való jog nem jelenti, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné. Álláspontja az volt, az ügy lényegére vonatkozó felperesi nyilatkozatokat, észrevételeket az eljáró bíróságok kellő alapossgal vizsgálták és azokról ítéleteikben számot adtak. Kérte figyelembe venni, hogy a felülvizsgálati kérelem nem tartalmazza, a felperes milyen okból kívánja az eljárás észszerű határidőben történő befejezéséhez fűződő joga sérelmének megállapítását: érdemi felülbírálatra okot adó tényre, körülményre, jogszabálysértésre nem hivatkozik, kizárólag az eljárásban korábban előadott okfejtéseit ismétli meg. Ezen túlmenően megjegyezte, a jogerős részítélet [20] bekezdése megfelelő mértékben tartalmazza az ezzel kapcsolatos indokolást. Hangsúlyozta, a felperes felülvizsgálati kérelmében jogszabályi kötelezettsége ellenére nem jelölte meg megsértett jogszabályi rendelkezésként a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdését, ami a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálását az alapjogi jogsértés

vonatkozásában kizárja. Utalt arra, hogy az egyes eljárási szabálysértések önmagukban nem teszik alapossá a Pp. 2. §-ára alapított sui generis jellegű kártérítési igényt, az eljárás észszerű időn belüli befejeződésének sérelme a per teljes tartamának figyelembevétele alapján állapítható meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[27] A Pp. 272. § (2) bekezdése és 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[28] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) – fenti jogszabályhelyekkel összhangban álló – 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A felülvizsgálati kérelem központi eleme tehát a jogerős ítélet által megsértett jogszabályhely megjelölése és az ehhez kapcsolódó jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben csak azok hivatkozások vizsgálhatók a 4. ponthoz fűzött indokolás szerint, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. E tartalmi kellékeknek ugyanakkor a jogerős ítélettel, annak sérelmezett részeivel és egymással is szoros logikai és perjogi kapcsolatot kell mutatniuk, olyan összefüggésnek kell köztük fennállni, hogy ez alapján a felülvizsgálati kérelem alkalmas legyen a rendkívüli perorvoslati eljárási formai és tartalmi kereteinek a kijelölésére. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében az ismertetett tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek. Ha a fél több jogszabálysértést állít, e követelményeknek mindegyik hivatkozása meg kell feleljen [Kúria 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3., 4. és 6. pontja, valamint ezek indokolása]. Az eseti döntésekre való hivatkozás mindezeket nem pótolja.

[29] A felperes felülvizsgálati kérelmének alátámasztásául „strassbourgi” és Alkotmánybírósági határozatokra utalt. Ezek azonban – normatív jelleg hiányában – nem sorolhatók a Magyarország Alaptörvénye T) cikk (2) bekezdésében taxatív módon nevesített jogszabálytípusok közé, így a Kúria nem vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet sérti-e a megjelölt, illetőleg az utalás szintjén említett határozatokat.

[30] Ugyancsak hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (kihirdette az 1993. évi XXXI. törvény; a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikkének (1) bekezdésére a tisztességes eljáráshoz való joga megsértése körében.

[31] Az Egyezmény aláírói annak preambuluma szerint az Egyezményben részes országok kormányai, amelyek az I. Cikk szerint arra vállaltak kötelezettséget, hogy biztosítják a joghatóságuk alatt álló minden személy számára az Egyezmény I. Fejezetében meghatározott jogokat és szabadságokat. Az Egyezmény tehát az abban részes országok kormányaira rója azt a kötelezettséget, hogy belső jogszabályaikkal megteremtsék az Egyezményben írt jogok és szabadságok gyakorlásának, valamint érvényesítésének rendjét, meghatározzák megsértésük jogkövetkezményeit. Mivel ekként az Egyezmény címzettjei az érintett kormányok, nincs lehetőség az abban meghatározott jogok egyedi jogvitákban való közvetlen érvényesítésére a nemzeti bíróságok előtt. Ennek megfelelően a tisztességes eljáráshoz, illetőleg az eljárás észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő jog sérelme esetén sem teremtenek az Egyezmény rendelkezései a részes országok bíróságai előtt az egyedi jogvitákban közvetlen igényérvényesítési lehetőséget (Kúria Pfv.IV.21.699/2016/4. közzétéve: BH2017. 148. I., Kúria Pfv.III.21.423/2011/13. közzétéve: BH2013. 45., Pfv.III.20.004/2020/5.) Az Egyezményre való felperesi hivatkozás tehát érdemben nem volt vizsgálható.

[32] A felperes felülvizsgálati kérelmében támadta a jogerős ítélet érdemi döntését, amelynek alapját tartalmilag – anyagi jogi rendelkezésként – a Pp. 2. § (1) bekezdése adja (jogerős ítélet [17] bekezdés), ezt a jogszabályhelyet azonban megsértettként nem jelölte meg, kizárólag eljárási szabálysértésekre hivatkozott: a Pp. 206. § (1) bekezdésének és 221. § (1) bekezdésének megsértését állította. Utalt a Pp. 163. § (1) bekezdésére is, de nem megsértett jogszabályhelyként, hanem kérve a Kúria általi alkalmazását.

[33] A Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelmére alapított felülvizsgálati kérelem megalapozottságának vizsgálatakor abból kell kiindulni, hogy a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha a bizonyítékok alapján nemcsak egyfajta, a jogerős ítéletétől eltérő következtetésre lehet jutni, ez esetben ugyanis a mérlegelés okszerűtlennek nem tekinthető (BH2013. 119. II.). Felülmérlegelésnek pedig csak okszerűtlen mérlegelés esetén van helye.

[34] A felülvizsgálati eljárásban ezért abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a másodfokú bíróság bizonyíték mérlegelése megfelelt-e a Pp. 206. § (1) bekezdése által támasztott követelményeknek, annak volt-e olyan – a fentiekben ismertetett – hibája, amely az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértésnek minősült, és ezzel a jogerős részítélet hatályon kívül helyezését indokolta. Az anyagi jogszabályok alkalmazása helyességének vizsgálata – ilyen jogszabálysértésre való hivatkozás hiányában – nem képezhette a felülvizsgálat tárgyát, az csak a ténymegállapítások alapjául szolgáló bizonyíték értékelési tevékenység vizsgálatára szorítkozhatott (hasonlóan: Kúria Pfv.III.21.705/2019/8.).

Anyagi jogi jogszabálysértés megjelölése nélkül az állított eljárási szabálysértések csak annyiban voltak vizsgálhatók, hogy azok önmagukban olyan súlyúnak tekinthetők-e, amelyek a jogerős részítélet hatályon kívül helyezését indokolják. A Kúria anyagi jogi jogszabálysértésre vonatkozó következtetést a megjelölt eljárási szabálysértések megvalósulása esetén sem vonhatott le.

[35] A felperes felülvizsgálati kérelmében valójában azzal kívánta alátámasztani, abból vezette le a Pp. bizonyíték mérlegelési szabályának a jogerős ítélet általi megsértését, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti kötelezettsége ellenére nem rögzítette, az egyes felperesi tényállításokat mely okból nem találta bizonyítottnak.

[36] A Pp. 221. § (1) bekezdése szerint az ítélet indokolásának tartalmaznia kell a tényállást, annak bizonyítékait, a bizonyítékok mérlegelésénél figyelembe vett körülményeket, valamint az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat. Nem jelenti azonban a Pp. 221. § (1) bekezdésének a megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi évrre, elegendő a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját tartalmaznia (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4.). Az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelne {7/2013. (III. 1.) AB határozat [31]}. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása; az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie {26/20020. (XII. 2.) AB határozat [22]}. Különösen igaz ez a másodfokú határozatokra a Pp. 254. § (3) bekezdésében foglalt azon rendelkezésből következően, amelynek értelmében, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet indokai alapján hagyja helyben, a másodfokú ítélet indokolásában csupán erre a körülményre kell utalnia. E rendelkezés alkalmazásának akkor is helye van, ha egyes elsőfokú ítéleti rendelkezéseket hagy helyben egyező indokok alapján a másodfokú bíróság, az indokolás egyes részeit illetően osztja az elsőfokú bíróság álláspontját.

[37] Mindezeket alapulvéve megállapítható, hogy a jogerős részítélet a jogszabályban előírt valamennyi szükséges elemet tartalmazza. Így rögzíti a megállapított releváns tényállást, összefoglalóan a felperes eredetileg előterjesztett kereseti kérelmét és annak módosításait, részletesen ismerteti az elsőfokú bíróság ítéletét, a fellebbezést, a fellebbezési ellenkérelmet és a másodfokú bíróság döntésének jogi indokait. Lényeges, hogy a felperes kereseti kérelmét és annak kiegészítéseit időrendi sorrendben, összefoglaló jelleggel, annak releváns elemeit kiemelve tartalmazza a jogerős részítélet. Miután az elsőfokú ítélet [1] és [4] bekezdésében a felülvizsgálati kérelemben hiányolt hivatkozások, tényállítások szerepelnek, a másodfokú bíróság nem vétett eljárási hibát azzal, hogy ezek tételes ismertetését mellőzte. Nem hagyható figyelmen kívül a jogerős részítélet [8] bekezdésének kifejezett utalása sem arra, hogy a felperes keresetében részletezte a kifogásolt eljárási cselekményeket. A részítélet tehát a felperes által felhozott okból tekintetben nem hiányos, a Pp. 221. § (1) bekezdésében írt eljárási szabályt nem sérti.

[38] A másodfokú részítélet jogi indokolása ugyancsak teljeskörű: miután általánosságban ismerteti a Pp. 2. § (1) bekezdésével kapcsolatos jogalkalmazási gyakorlatot, utalva az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatos jogértelmezésére, a konkrét ügyre vetítetten is részletezi

álláspontját. Határozatának (21) bekezdéséből látható, hogy egyetért az elsőfokú ítélet jogi érveivel, azokat csupán kiegészíti.

[39] Mivel a másodfokú bíróság a felperes felülvizsgálati kérelmében felsorolt tényállításokat jogi álláspontjához mértén megfelelően ismertette, nem vonható le következtetés arra, hogy azokat nem vizsgálta, következésképpen a mérlegelés okszerűtlenségére sem. Lényeges ennek kapcsán, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság álláspontja az volt, az alapügyek érdemben nem vizsgálhatók, a hivatkozott eljárási szabálysértések orvoslására pedig az adott eljárásban volt lehetőség. E jogi álláspont – amit a felperes felülvizsgálati kérelmében anyagi jogi szempontból nem tett vitássá – az állított tények tételes felsorolását és egyenkénti értékelését szükségtelenné tette. Emiatt azok a döntés során szerepet nem kaphattak. Ilyen körülmények között nem lehet a jogerős részítélet indokolását hiányosnak, a Pp. 221. § (1) bekezdését sértőnek tekinteni, illetőleg azt megállapítani, hogy tényállása iratellenes, okszerűtlen lenne, vagy logikai ellentmondást tartalmazna, így a Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelme sem valósult meg.

[40] Megjegyzi továbbá a Kúria, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében a fegyveregyenlőség elvének megsértése kapcsán egyáltalán nem nevesítette azokat a körülményeket, tényeket, amelyek tekintetében – véleménye szerint – nem merítette ki a kereseti kérelmet a másodfokú bíróság, és ehhez kapcsolható adekvát jogszabálysértést [Pp. 213. § (1) bekezdés] sem jelölt meg, ezért ez a hivatkozása a PK vélemény értelmében érdemben nem volt vizsgálható.

[41] A kifejtettek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős részítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

[42] Miután a felülvizsgálati kérelem végsősoron a jogsértés tényének megállapítására irányult, az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg, így a felülvizsgálati eljárási illeték számításának alapja az illetékekről szóló 1990. XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja szerint 700.000 forint.

[43] Az így megállapított felülvizsgálati értékhez mértén határozta meg a Kúria az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes által fizetendő felülvizsgálati eljárási költség összegét 40.000 forint + ÁFA összegben, figyelemmel a felülvizsgálati ellenkérelem kellő részletezettségére, színvonalára, alkalmazva a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdését. Az összeg megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest.

[44] Az Itv. 39. § (3) bekezdés *d)* pontja és 50. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati eljárási illetéket 70.000 forintban állapította meg, amelyet a felperes az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen nem rótt le. Eredménytelen felülvizsgálati kérelmére tekintettel azonban köteles azt megfizetni felhívásra az államnak a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése értelmében.

[45] A Kúria a határozatát a Pp. 274. § (1) bekezdésének alkalmazásával tárgyaláson kívül hozta.

[46] A Kúria részitélete elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja zárja ki.

Budapest, 2021. szeptember 7.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Kiss Gabriella s.k. előadó bíró Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő